

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0248/2014

25.3.2014

IETEIKUMS PADOMEI, KOMISIJAI UN EIROPAS ĀRĒJĀS DARBĪBAS DIENESTAM

par raidorganizāciju nozīmi ES un tās vērtību atainošanā
(2013/2187(INI))

Ārlietu komiteja

Referents: *Graham Watson*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA IETEIKUMS PADOMEI, KOMISIJAI UN EIROPAS ĀRĒJĀS DARBĪBAS DIENESTAM	3
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSĒJUMS	9

EIROPAS PARLAMENTA IETEIKUMS PADOMEI, KOMISIJAI UN EIROPAS ĀRĒJĀS DARBĪBAS DIENESTAM

par raidorganizāciju nozīmi ES un tās vērtību atainošanā

(2013/2187(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. un 21. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 167. pantu,
- ņemot vērā ANO Ģenerālajā asamblejā 1948. gada 10. decembrī pieņemto Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un visus saistītos starptautisko cilvēktiesību instrumentus, tostarp Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām un Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām,
- ņemot vērā Lisabonas līgumam pievienoto 29. protokolu par valsts apraides sistēmu dalībvalstīs¹,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši tās 11. pantu,
- ņemot vērā ES pamatnostādnes par cilvēktiesībām,
- ņemot vērā Padomes 2012. gada 25. jūnijā pieņemto ES Stratēģisko satvaru un ES Rīcības plānu par cilvēktiesībām un demokrātiju²,
- ņemot vērā Komisijas 2007. gada 3. oktobra paziņojumu „Partnerība informācijas sniegšanā par Eiropu” (COM(2007)0568) un Komisijas 2007. gada 3. oktobra priekšlikumu iestāžu nolīgumam „Partnerība komunikācijā par Eiropu” (COM(2007)0569),
- ņemot vērā Parlamenta 2010. gada 25. novembra rezolūciju par sabiedrisko apraidi digitalizācijas laikmetā — duālās sistēmas nākotni³,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 10. marta Direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva)⁴,
- ņemot vērā Parlamenta 2011. gada 12. maija rezolūciju par kultūras nozīmi ES ārējās darbībās⁵,
- ņemot vērā Parlamenta 2012. gada 11. decembra rezolūciju par Digitālās brīvības

¹ OV L 326, 26.10.2012, 312. lpp.

² Padomes dokuments 11855/2012.

³ OV C 99 E, 3.4.2012., 50. lpp.

⁴ OV L 95, 15.4.2010, 1. lpp.

⁵ OV C 377 E, 7.12.2012., 137. lpp.

stratēģiju ES ārpolitikā¹,

- ņemot vērā Parlamenta 2013. gada 13. jūnija rezolūciju par preses un plašsaziņas līdzekļu brīvību pasaulē²,
- ņemot vērā Parlamenta 2013. gada 24. oktobra rezolūciju par Padomes ikgadējo ziņojumu Eiropas Parlamentam par kopējo ārpolitiku un drošības politiku³,
- ņemot vērā Parlamenta 2013. gada 11. decembra rezolūciju par 2012. gada ziņojumu par cilvēktiesībām un demokrātiju pasaulē un Eiropas Savienības politiku šajā jomā⁴,
- ņemot vērā Eiropas Preses brīvības hartu,
- ņemot vērā Parlamenta 2012. gada 22. novembra rezolūciju par paplašināšanos — politikas pamatnostādnes, kritēriji un ES stratēģiskās intereses⁵, 2013. gada 12. decembra rezolūciju par Albānijas 2013. gada progresu ziņojumu⁶, 2014. gada 6. februāra rezolūciju par Bosnijas un Hercegovinas 2013. gada progresu ziņojumu⁷, 2014. gada 6. februāra rezolūciju par bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas 2013. gada progresu ziņojumu⁸, 2014. gada 16. janvāra rezolūciju par Islandes 2012. gada progresu ziņojumu un perspektīvām pēc notikušajām vēlēšanām⁹, 2014. gada 16. janvāra rezolūciju par Kosovas integrācijas procesu Eiropas Savienībā¹⁰, 2014. gada 6. februāra rezolūciju par Melnkalnes 2013. gada progresu ziņojumu¹¹, 2014. gada 16. janvāra rezolūciju par Serbijas 2013. gada progresu ziņojumu¹², 2014. gada 12. marta rezolūciju par 2013. gada progresu ziņojumu par Turciju¹³, 2013. gada 23. oktobra rezolūciju par Eiropas kaimiņattiecību politiku, virzību uz spēcīgāku partnerību — EP nostāja attiecībā uz 2012. gada progresu ziņojumiem¹⁴, 2013. gada 23. maija rezolūciju par pārejas posmā esošo Arābu pavasara valstu aktīvu atguvi¹⁵, 2013. gada 14. marta rezolūciju par ES un Ķīnas attiecībām¹⁶, 2012. gada 13. decembra rezolūciju ar Eiropas Parlamenta ieteikumiem Padomei, Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam attiecībā uz sarunām par jauno ES un Krievijas nolīgumu¹⁷,
- ņemot vērā Reglamenta 97. pantu,

¹ Pieņemtie teksti: P7_TA(2012)0470.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0274.

³ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0453.

⁴ Pieņemtie teksti: P7_TA(2013)0575.

⁵ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0453.

⁶ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0596.

⁷ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0102.

⁸ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0103.

⁹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0041.

¹⁰ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0040.

¹¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0104.

¹² Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0039.

¹³ Pieņemtie teksti, P7_TA(2014)0235.

¹⁴ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0446.

¹⁵ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0224.

¹⁶ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0097.

¹⁷ Pieņemtie teksti: P7_TA(2012)0505.

- ņemot vērā Ārlietu komitejas ieteikumu (A7-0248/2014),
- A. tā kā neatkarīgas Eiropas raidorganizācijas piedāvā sabiedrībai gan Eiropā, gan visā pasaulē kopīgu redzējumu, atbalsta ES Līgumos iestrādātās vērtības tādas kā cilvēktiesības un pamattiesības, tostarp vārda brīvību, un veicina plurālismu, neatkarīgu viedokli, kultūru dažādību, redzējumu daudzveidību un sekmē pamatvērtības, proti, miermīlīgu konfliktu risināšanu, toleranci un cieņu gan ES teritorijā, gan tās ārējās attiecībās;
- B. tā kā jebkāds apdraudējums plašsaziņas līdzekļu neatkarībai gan saistībā ar valdības iejaukšanos, žurnālistu iebiedēšanu, pārredzamības trūkumu īpašumtiesību struktūrās, gan valdošajām komerciālajām interesēm jebkurā valstī pasliktina kopējo plašsaziņas līdzekļu brīvības un plurālisma situāciju;
- C. tā kā valdībām ir galvenais pienākums ir nodrošināt un aizsargāt vārda un plašsaziņas līdzekļu brīvību neatkarīgi no ES uzdevuma pārraudzīt ES Pamattiesību hartas 11. panta piemērošanu, dalībvalstīm īstenojot ES tiesību aktus; un tā kā ES tiesību aktos, jo īpaši LES pievienotajā 29. protokolā ir noteikts, ka valsts apraides sistēma dalībvalstīs ir tieši saistīta ar katras sabiedrības demokrātiskajām, sociālajām un kultūras vajadzībām, kā arī ar vajadzību saglabāt plašsaziņas līdzekļu plurālismu;
- D. tā kā radio un televīzijas apraide, ko arvien vairāk papildina tiešsaistes plašsaziņas līdzekļu pakalpojumi ir efektīvs un rentabls veids, kā sasniegt auditoriju Eiropā un trešās valstīs, un ir galvenais informācijas avots vairākumam iedzīvotāju ES un citur;
- E. tā kā jaunas digitālās un tiešsaistes plašsaziņas līdzekļu platformas ir veicinājušas lielāku daudzveidību un plurālismu un tās ir jo īpaši nozīmīgas valstīs, kurās piekļuve tradicionālākiem informācijas avotiem ir ierobežota;
- F. tā kā Eiropas raidorganizācijām starptautiskā līmenī var būt svarīga nozīme, izplatot demokrātijas, plašsaziņas līdzekļu brīvības un cilvēktiesību vērtības pasaulē, skaidrojot dažādas valstu izpratnes, informējot par ES politikas virzieniem, veidojot reālu Eiropas perspektīvu un sniedzot auditorijai uzticamu un ļoti kvalitatīvu informāciju, galvenokārt ar stingru un nepieņemamu apņemšanos ievērot žurnālistikas objektivitāti;
- G. tā kā radio un televīzijas izmantošana demokratizācijai un cilvēktiesību veicināšanai trešās valstīs nav tieši ietverta ES plašsaziņas līdzekļu politikas kompetences jomā;
- H. tā kā ES ārējās attiecībās ir jāparedz saskaņota Eiropas raidorganizāciju stratēģija, lai veicinātu ES pamatvērtības un tās pasaules mēroga darbības mērķus, kā arī veicinātu debates un veidotu izpratni par ārpolitikas jautājumiem;
- I. tā kā ES sākotnējais finansējums „Eiropas radiostacijai Baltkrievijā” un nepārtrauktais ar projektiem saistītais atbalsts neatkarīgām raidorganizācijām trešās valstīs ir labs piemērs vārda brīvības un citu pamattiesību un pamatbrīvību veicināšanai kopējā ārpolitikā un drošības politikā (KĀDP);
- J. tā kā Eiropas radiopakalpojumu izveide pasaulē būtu ļoti lietderīga kā visaptverošs līdzeklis ES ārējās attiecībās un vispārēju demokrātisku vērtību un cilvēktiesību

veicināšanai; tā kā tiešsaistes tehnoloģiju izmantošana šādu iniciatīvu varētu atvieglot;

- K. tā kā ES atbalsta starptautisko ziņu kanālu *Euronews*, kas raida 13 valodās, ir saprotams 53 % pasaules iedzīvotāju un tiek uztverts 410 miljonos mājsaimniecību 155 valstīs, kam ir pasaules mēroga satelīta pārklājums, vadošā pozīcija attiecībā uz potenciālo auditoriju Eiropā un to ziņu kanālu vidū arābu valstīs un Subsahāras Āfrikā, kas nav arābu ziņu kanāli, un kurš visā pasaulē dažādās mobilajās ierīcēs ir pieejams bez maksas;
- L. tā kā kopš 2005. gada starp ES un *Euronews* ir noslēgts pakalpojumu līgumu, sniedzot ikgadēju pamatfinansējumu EUR 5 miljonu apmērā, lai sagatavotu un pārraidītu vairākas programmas par Eiropas jautājumiem; tā kā 2007. un 2009. gadā uz piecu gadu laikposmu tika parakstīti divi citi pakalpojumu līgumi, kuru vērtība bija EUR 5 miljoni gadā, par *Euronews* pārraidēm attiecīgi arābu un persiešu valodā, tā kā 2010. gada decembrī ES un *Euronews* parakstīja daudzgadu partnerības pamatlīgumu; tā kā Komisijas finanšu ieguldījumu *Euronews* 2013. gadā noteica ar Komisijas 2013. gada 8. maija lēmumu attiecībā uz grozītās 2013. darba programmas pieņemšanu saziņas jomā, kurš kalpoja kā finansēšanas lēmums (C(2013)2631); tā kā *Euronews* plānotos ienākumus 2014. gadā veido akcionāru licences nodevas (9 %), komercdarbības peļņa (49 %) un Komisijas un dažādu tās ģenerāldirektorātu finansējums (42 %),
- M. tā kā redaktoru neatkarība no jebkādas politiskas iejaukšanās, kā arī objektivitāte, daudzādība un cieņa pret skatītājiem ir svarīgas pamatnostādnes *Euronews* gada paziņojumā par pienākumu pret skatītājiem¹;
- N. tā kā 2009. gadā Komisija veica *Euronews* pamatlīguma novērtējumu, kurā apstiprināja *Euronews* unikālo un rentablo Eiropas mēroga ziņu dienesta statusu, sasniedzot vairāk skatītāju Eiropā nekā konkurējošie starptautiskie ziņu kanāli²,
1. iesniedz Padomei, Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam šādus ieteikumus:
 - a) izprast nozīmi, kāda ir brīviem Eiropas plašsaziņas līdzekļiem, jo īpaši finansiāli ilgtspējīgām un neatkarīgām publiskām raidorganizācijām, lai veicinātu ES demokrātijas vērtības un informētu sabiedrību par politikas virzieniem un mērķiem KĀDP jomā, jo īpaši palielinot izpratni par Eiropu vienojošiem un šķeļošiem jautājumiem un tuvinot Eiropas iedzīvotājus lielākai tās ārpolitikas sapratnei;
 - b) noteikt saskaņotu un pamatotu ES raidorganizāciju stratēģiju ES ārējās attiecībās, tādējādi veicinot vārda brīvību un plašsaziņas līdzekļu plurālismu un atbalstot un nostiprinot demokrātiju un cilvēktiesības Eiropā un trešās valstīs; padarīt šo raidorganizāciju stratēģiju par integrētu KĀDP instrumentu
 - c) noteikt konkrētu pieeju Eiropas raidorganizācijām kā šīs stratēģijas daļu, neatkarīgi no plašsaziņas līdzekļu neatkarības un dalībvalstu kompetences piešķirt, noteikt un organizēt publisko raidorganizāciju pakalpojumu uzdevumus, kas:

¹ <http://www.euronews.com/services-ue/>

² <http://www.europarl.europa.eu/sides/getAllAnswers.do?reference=E-2010-3324&language=DA>

- i) veicina tādu plašsaziņas līdzekļu vidi trešās valstīs, kas sniedz iespējas izveidot neatkarīgas un profesionālas raidorganizācijas,
- ii) mudina starptautiska mēroga Eiropas raidorganizācijas:
 - darboties plašsaziņas līdzekļu vidē, kurā valda plurālisms un konkurence, iegūstot tiešu piekļuvi jaunākajām aktuālajām ziņām, spējot izmantot jaunāko tehnoloģiju nodrošinātās priekšrocības un saglabājot vadošo pozīciju digitālajā revolūcijā, un rada autentisku un daudzveidīgu saturu,
 - nodrošināt redakcionālo neatkarību;
 - pilnībā ievērot apraides hartu, nodrošinot precīzas un objektīvas ziņas un līdzsvarotu un vispusīgu attēlojumu par ES un dalībvalstu daudzveidību, kā arī ievērot žurnālistikas kodeksu, īpašu uzsvāru liekot uz politikas virzieniem, kas vērsti uz žurnālistu neatkarības, precizitātes un līdzsvara nodrošināšanu, un šajā saistībā izveidot savus neatkarīgus rīcības kodeksus un noteikt redakcijas nostāju,
 - piedāvāt platformu viedokļu apmaiņai un debatēm par sociāli un/vai politiski svarīgiem jautājumiem, tādējādi vadot un ietekmējot debates no Eiropas skatu punkta, izmantojot plašu korespondentu tīklu un sekmējot sabiedrības interesi un iedzīvotāju piedalīšanos,
 - izmantot dažādas ziņu un viedokļu programmu pārraides metodes, tostarp televīziju, radio, internetu, tiešsaistes apraidi, sociālos tīklus un mobilās platformas, lai nodrošinātu pēc iespējas plašāku piekļuvi auditorijai ārpus ES,
 - pienācīgi atspoguļot viedokļu un satura daudzveidību ES, tostarp jaunāko dalībvalstu nostājas un apstākļus,
 - veikt ieguldījumus Eiropas un citu nākotnes vadošo žurnālistu apmācībā;
 - neizvairīties no nopietnu jautājumu padziļinātas izskatīšanas un attēlot dažādus objektīvās realitātes redzējumus;
- d) uzskatīt, ka *Euronews* ar tās plašo valstu raidorganizāciju tīklu un plašo izplatību ir potenciāls pildīt svarīgu uzdevumu plašsaziņas līdzekļu vidē, kā arī sekmēt debates par Eiropu, tostarp trešās valstīs; tomēr arī atzīt, ka, lai pildītu šo uzdevumu, *Euronews*:
 - i) jābūt līdzekļiem, lai arī turpmāk darbotos dažādās valodās, tostarp Eiropai nepiederošās valodas,
 - ii) jāturpina redakcionālās neatkarības stiprināšana;
 - iii) jābūt līdzekļiem, lai veicinātu izglītības un apmācības iespējas žurnālistiem saistībā ar Eiropas jautājumiem, un arī turpmāk jāpiedāvā apmācības iespējas

ārējiem žurnālistiem, jo īpaši izmantojot *Euronews Network* projektu,

- iv) jābūt finansiāli un strukturāli vēl spēcīgākam, lai spētu darboties līmenī, kas ir salīdzināms ar pasaules ziņu kanāliem;
 - v) tīmekļa vietnē jāpublisko savu ienākumu pārskats, lai nodrošinātu kanāla darbību pārredzamību;
 - e) virzīt ES ārējā atbalsta finansējumu to raidorganizāciju projektiem, kuras jau ievēro un savā darbā īsteno augstākos žurnālistu neatkarības, precizitātes un līdzsvara standartus un sekmē ES vērtības, kā arī projektiem, kas ļautu raidorganizācijām, kuras neatkarības, precizitātes un ilgtspējas jomā atpaliek, sasniegt minētos standartus, paturot prātā, ka jebkāda turpmāka finansējuma priekšnosacījumam vajadzētu būt izpildes novērtējumam saskaņā ar izmērāmiem kritērijiem;
 - f) ES mērogā ierosināt pārdomu procesu, cenšoties izveidot pasaules līmeņa Eiropas radio dienestu;
 - g) lai pēc iespējas palielinātu ierosinātās ES apraides stratēģijas ietekmi ES ārējās attiecībās, sistemātiski risināt plašsaziņas līdzekļu brīvības ierobežojumu jautājumu visās divpusējās sanāksmēs ar attiecīgajām trešām valstīm;
 - h) pievērst dalībvalstu uzmanību raidorganizāciju nozīmei ES ārējās attiecībās un meklēt iespējas saskaņot ierosināto ES stratēģiju ar dalībvalstu darbībām un stratēģijām šajā jomā, lai palielinātu konsekvenci;
 - i) censties izveidot atbilstošu plašsaziņas līdzekļu vidi trešās valstīs un panākt neatkarīgu un profesionālu raidorganizāciju attīstību;
 - j) strauji reaģēt gadījumos, kad Eiropas starptautisko raidorganizāciju satelītsignāli tiek traucēti trešās valstīs, un gadījumos, kad trešo valstu valdības nolemj apturēt Eiropas plašsaziņas līdzekļu apraidi;
2. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo ieteikumu Padomei, Komisijai un Eiropas Ārējās darbības dienestam un — informēšanas nolūkā — dalībvalstīm.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	3.3.2014
Galīgais balsojums	+: 37 -: 4 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Sir Robert Atkins, Bastiaan Belder, Elmar Brok, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Anna Ibrisagic, Tunne Kelam, Andrey Kovatchev, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Krzysztof Lisek, Francisco José Millán Mon, María Muñiz De Urquiza, Ria Oomen-Ruijten, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Sophocles Sophocleous, Davor Ivo Stier, Charles Tannock, Nikola Vuljanić, Sir Graham Watson, Boris Zala
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Emine Bozkurt, Andrew Duff, Tanja Fajon, Kinga Gál, Elisabeth Jeggle, Metin Kazak, Emilio Menéndez del Valle, Luis Yáñez-Barnuevo García
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Georges Bach, Zdravka Bušić, Carmen Fraga Estévez, Antigoni Papadopoulou, Wim van de Camp